

Grzegorz Mazur

Przedmiotowy System Oceniania na lekcjach historii w zakresie podstawowym i rozszerzonym oraz historii i społeczeństwa.

Dotyczy wszystkich klas pierwszych oraz klas 2B, 2C, 2E, 2F, 3C, 3E, 3F oraz grup fakultetowych z historii rozszerzonej dla klas drugich (C/E) i trzecich (A/C/D/E) w roku szkolnym 2018/2019.

Niniejszy PSO opiera się na zapisach Statutu LO Nr III we Wrocławiu, szczególnie zapisach zawartych w rozdziale III. p. 6.4.

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności. Kategorie ocen:

Sprawdziany. Sprawdziany to prace pisemne z większej partii materiału (zazwyczaj 1 rozdział w podręczniku obejmujący co najmniej 3 tematy), pisane co najmniej przez całą jedną lekcję. Sprawdziany są zapowiadane oraz punktowane i oceniane w wewnętrznej szkolnej skali ocen (czyli od 1 do 6 z „+” i „-”, a także z zerem nieliczonym do średniej – zgodnie z odpowiednimi zapisami w statucie LO Nr III), przy czym ocena celująca (6) może być uzyskana jedynie za wykonanie dodatkowych zadań, wykraczających poza zakres materiału przewidzianego na dany sprawdzian. Każdy sprawdzian zawiera kilka takich zadań oznaczonych gwiazdką (*). Rozkład punktów wygląda następująco:

Ocena	Wartość punktowa w %
niedostateczna	poniżej 50%
dopuszczająca	50-62%
dostateczna	62,5-74,5%
dobra	75-87%
bardzo dobra	87,5-100%
celująca	powyżej 100%

Plusy dodawane są za wartość punktową równą wartości granicznej wyższej, minusy – za wartość równą wartości granicznej niższej (np. 75% = db-, 100% = bdb+).

Zgodnie z zapisami statutu (roz. III, p. 6.4.8) w obecnym PSO przyjęto skalę wag od **3** do **9**.

Ocena ze sprawdzianu w dzienniku elektronicznym ma wagę **8**.

Uczeń przyłapany podczas pisania sprawdzianu na nieuczciwości, tzn. na „ściągnięciu”, uzyskuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

Za nieobecność (usprawiedliwioną) na sprawdzianie uczeń uzyskuje 0 („zero nieliczone do średniej”) opisane w dzienniku jako "nieobecność na sprawdzianie". Zaległy sprawdzian powinien być napisany w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (oznaczonym w opisie oceny w dzienniku elektronicznym). Wtedy nowy termin sprawdzianu jest traktowany jako termin pierwszy i uzyskana ocena jest wpisywana w miejsce „0 nieliczonego do średniej”. Jeżeli w wyznaczonym czasie uczeń nie uzupełni braku lub nieobecność na sprawdzianie nie

zostanie usprawiedliwiona, ocena z tego sprawdzianu zostanie zamieniona na „niedostateczną” (najpóźniej krótko przed ogłoszeniem ocen proponowanych przed klasyfikacją semestralną). Wyjątkiem może być sytuacja długotrwałej nieobecności ucznia w szkole z powodu choroby, pobytu w szpitalu lub innej uzasadnionej niedyspozycji trwającej do klasyfikacji lub zakończonej krótko przed klasyfikacją. Wtedy nauczyciel może odstąpić od wpisywania oceny ndst i uzgodnić z uczniem termin zaliczenia materiału w nowym semestrze lub roku szkolnym (o ile jednocześnie nie są spełnione kryteria nieklasyfikowania ucznia z powodu nieobecności).

Sprawdzian można poprawiać raz, można poprawić każdą ocenę, przy czym nowa ocena (z wagą **4**) jest wpisywana obok starej, która uzyskuje wtedy również wagę **4**, co w sumie daje średnią ocenę ważoną ze sprawdzianu w wysokości **8**.

Wszystkie sprawdziany pisane w terminach późniejszych (w tym poprawa sprawdzianu) mogą mieć nieco podwyższony stopień trudności (w wersji z innym zestawem pytań, z mniejszą ilością pytań dodatkowych itp.).

Powyższe zasady stosuje się zarówno do sprawdzianów sporadycznych w zakresie podstawowym i rozszerzonym, jak i do sprawdzianów z bardzo dużej ilości materiału, tzw. „małych matur”, stosowanych na zajęciach z zakresu rozszerzonego. Wyjątkiem jest sytuacja, w której treść sprawdzianu nieco odbiega zawartością od treści zadanego na sprawdzian działu w obowiązującym podręczniku (np. gdy na zajęciach rozszerzonych wykorzystuje się gotowe arkusze maturalne). Wtedy stosuje się skalę, w której za 100% punktów uzyskuje się ocenę celującą. Rozkład procentowy punktów w tym wypadku ukazany jest poniżej:

Ocena	Wartość punktowa w proc.
Celująca	91-100%
Bardzo dobra	81-90%
Dobra	71-80%
Dostateczna	61-70%
Dopuszczająca	50-60%
Niedostateczna	Poniżej 50%

Kartkówki. Kartkówki są to prace z małej ilości materiału (1 lub 2 tematy) zapowiedziane lub niezapowiedziane, pisane w krótszym czasie (10-15 minut) i oceniane z niższą wagą (**6**). Kartkówki nie muszą być poprawiane przez uczniów (decyzja o możliwości ich poprawy należy do nauczyciela). W wypadku poprawy kartkówki, analogicznie jak w wypadku sprawdzianu, ocena poprawiana i poprawiona uzyskują wagi **3**, co łącznie daje pierwotną wagę 6. Reguły dotyczące postępowania w sytuacji nieobecności ucznia na kartkówce oraz tabelę punktacji stosuje się jak w wypadku zwykłych sprawdzianów.

W semestrze przewidywane jest przeprowadzenie przynajmniej 3 - 4 prac kontrolnych typu kartkówka lub sprawdzian (w tym minimum jeden sprawdzian).

Pozostałe oceny.

Poza ocenami ze sprawdzianów, każdy uczeń zobowiązany jest do uzyskania w semestrze przynajmniej jednej oceny z przynajmniej jednej z następujących kategorii: zadanie domowe (ustne lub pisemne), odpowiedź ustna, aktywność, karty pracy, referaty i prezentacje oraz olimpiady i konkursy. Jeżeli do końca semestru uczeń nie rozliczy się z tego obowiązku, uzyska ocenę „ndst” w kategorii „brak zadania” (waga 4). Ocena ta wystawiana jest na krótko przed klasyfikacją, w okresie wystawiania „ocen proponowanych”; uczeń może ją poprawić – w uzasadnionym wypadku i o ile wystarczy na to czasu, ale wtedy nowa ocena wpisywana jest obok oceny „ndst”.

Zadania domowe. Po każdej lekcji wyznaczane jest zadanie domowe. Może być zapowiedziane ustnie lub przekazane uczniom poprzez moduł „zadanie domowe” w dzienniku elektronicznym. Zadanie może mieć formę wypowiedzi ustnej lub pracy pisemnej. Oceniane jest w skali od 1 do 6, przy czym za brak zadania wpisuje się „ndst” (w kategorii „brak zadania”), o ile wcześniej uczeń nie zgłosi formalnie nieprzygotowania i ma jeszcze do tego prawo (zob. niżej: „Nieprzygotowanie”). W sytuacji, gdy uczeń uzyskał za brak zadania ocenę „ndst”, istnieje możliwość jej poprawy. Jeśli uczeń zgłosi się do odpowiedzi z tego zadania lub je dostarczy na piśmie w najbliższym terminie (najpóźniej na następnej lekcji historii) w miejsce „jedynki” zostaje wpisana ocena z zadania, jeśli później, ocena „ndst” pozostaje, a obok niej wpisana jest ocena z zadania (z jego poprawy, patrz niżej). Uczniowie, których ominęło „pytanie” z zadania domowego podczas lekcji, mogą zgłosić się sami do odpowiedzi lub oddać je w formie pracy pisemnej przed końcem semestru w terminie określonym przez nauczyciela, przy czym na miesiąc przed terminem klasyfikacji zadanie oceniane jest w postaci plusów (zob. niżej) i uczeń może uzyskać za nie maksymalnie trzy plusy, a w ostatnim tygodniu przed klasyfikacją maksymalnie dwa plusy.

Ocena z zadania domowego ma wagę 5 (zadanie domowe ustne, prezentowane na forum klasy) i 4 (zadanie domowe pisemne). Zadanie domowe może być poprawiane, poprawa w obu kategoriach ma wagę 3. Ocena z poprawy wpisywana jest obok oceny pierwotnej.

Odpowiedź ustna. Podczas lekcji uczeń może być również zapytany z zakresu obejmującego nie więcej niż trzy ostatnie tematy. Uzyskuje wtedy ocenę w kategorii „odpowiedź ustna” z wagą taką, jak „zadanie domowe ustne”, czyli 5.

Ocena z zadania domowego ustnego, pisemnego lub odpowiedzi ustnej zamiast formy wyrażonej w postaci cyfry, może mieć też formę plusa (lub kilku plusów), które uczeń może gromadzić. Konwertowane są one inaczej niż plusy z aktywności (zob. niżej: „Aktywność”), ponieważ dolną granicą jest tutaj ocena dostateczna (jeden plus). Pełna tabela konwersji pokazana jest poniżej:

Liczba plusów z odpowiedzi ustnej.	Ocena
+	dst
++	db
+++	bdb
++++	bdb+
+++++	cel

Karty pracy. Istnieje także możliwość wykonywania dodatkowo zadań na kartach pracy, mapkach konturowych itp. materiałach, wtedy za poprawnie wykonane ćwiczenia z całego tematu (arkusza kart pracy, mapki konturowej itp.) uczeń może uzyskać „+” w kategorii

„karta pracy” (waga **3**). Plusy konwertowane są na oceny tak jak plusy za aktywność (zob. niżej: „Aktywność”).

Plusy z różnych kategorii (zadanie domowe pisemne, ustne, odpowiedź ustna) mogą być konwertowane łącznie. W sytuacji, gdy plusy mają różne wagi, ocena wynikająca z konwersji uzyskuje wagę tej kategorii, której plusy przeważały, Gdy ilość plusów różnych kategorii wagowych jest taka sama, ocena uzyskuje wagę wyższą.

Aktywność. Aktywność na lekcjach nagradzana jest plusami („+”). Pod koniec semestru plusy przeliczane są na oceny wg tabeli poniżej. Ocena z aktywności ma wagę **3**. Ponieważ aktywność świadczy o dodatkowych zainteresowaniach i walorach ucznia, ocena z aktywności nie powinna mieć wpływu na obniżenie oceny semestralnej. Dlatego, jeśli uzyskana pod koniec semestru ocena z aktywności (np. 4) byłaby niższa niż prognozowana przed konwersją plusów średnia semestralna ucznia (np. 4,75) i przez to powodowałaby jej obniżenie, w takim wypadku plusy nie będą konwertowane na ocenę, tylko przenoszone z pierwszego na następny semestr, a w II semestrze nie będą brane w ogóle pod uwagę.

liczba plusów	ocena
+	db
++	db+
+++	bdb
++++	bdb+
+++++	cel

Referaty i prezentacje. Każdy uczeń może (ma to charakter dobrowolny) przygotować dłuższą pracę o charakterze quasi-badawczym. Praca może mieć charakter rozbudowanego referatu, opracowania, eseju, prezentacji multimedialnej, albumu, plakatu, filmu itp. Tematy prac znajdują się na specjalnych listach lub są proponowane na bieżąco przez nauczyciela. Temat taki może także zaproponować sam uczeń, po konsultacji z nauczycielem. Praca oceniana jest z wagą **7**. Pracę można zaprezentować na forum klasy lub oddać nauczycielowi (w tym wypadku nauczyciel określa ostateczny termin oddawania prac przed końcem semestru).

Olimpiady i konkursy. Udział w olimpiadach i konkursach historycznych nagradzany jest (w zależności od szczebla i rangi zawodów) ocenami od „bdb” do „cel” z wagą **9**. Warunkiem jest jednak pokonanie przynajmniej jednego etapu zawodów (czyli np. zakwalifikowanie się do etapu okręgowego lub międzyszkolnego).

Nieprzygotowanie. Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć. Można zgłosić tyle „nieprzygotowań” w ciągu semestru, ile godzin historii wypada w jednym tygodniu, tj. dwa w kl. 1, jedno w kl. 2 (w ramach HiS-u) oraz cztery w ramach fakultetu. Niewykorzystane w I semestrze „nieprzygotowania” można przenieść na II semestr tego samego roku szkolnego. Zgłoszone nieprzygotowanie zapisuje się w dzienniku symbolem „np”.

Charakterystyka ocen. Oceny wystawiane są zgodnie z kryteriami ogólnymi zawartymi w Statucie LO Nr III, cz. III, p. 6.4.12. **Ocena roczna** jest średnią ważoną i ustalana jest na

podstawie ocen z I i II semestru w stosunku 40% : 60%. (Statut LO III, cz. III, p .6.4.14).

Ocena na koniec kursu historii („końcowoszkolna”) jest oceną z ostatniego roku nauki, czyli klasy 3 (Statut LO Nr III , cz. III, p.6.4.31). Jeżeli uczniowie chcą, aby przy wystawianiu tej oceny uwzględnione zostały efekty pracy w poprzednich latach nauki, mogą pisać specjalny sprawdzian obejmujący materiał z lat poprzednich.

Dodatkowe warunki, które należy spełnić, by uzyskać ocenę okresową (końcową) wyższą niż prognozowana.

Ocena okresowa (końcowa) wystawiana jest na podstawie średniej prognozowanej w dzienniku elektronicznym (Statut LO Nr III, roz. III., p. 6.4.15). Może być jednak podniesiona (p. 6.4.16 i 17) po spełnieniu poniższych warunków:

- 1) Uczeń nie może posiadać jakichkolwiek braków (w sprawdzianach, zadaniach domowych, pracy rocznej itp.);
- 2) Uczeń wykonał dodatkową pracę – np. posiada więcej niż ustalony dla klasy minimalny limit zadań domowych, prac rocznych, przygotował ciekawą pracę tematyczną prezentującą jego szczególne zainteresowania;
- 3) Uczeń uczestniczył w konkursach i olimpiadach, na których osiągnął bardzo dobre wyniki.